

Památkářská obec českokrumlovská

Dlouhá čp. 30, 381 01 Český Krumlov

tel.: 380 712 697 e-mail: pam.obec.ck@seznam.cz

Ministerstvo kultury
ministr kultury Mgr.Václav Jehlička
Maltézské náměstí 1
118 11 Praha 1, Malá Strana

Váš dopis

ze dne

Naše značka
99/08-PA

V Českém Krumlově
19.5.2008

Věc: Připomínky k návrhu věcného záměru zákona o nakládání s památkovým fondem

Úvodem:

Smyslem přípravy nového památkového zákona by mělo být výhradně zvýšení účinnosti ochrany hmotného kulturního dědictví oproti stávající právní normě. K tomu ovšem dotyčný návrh nesměruje. Naopak vede k podstatnému ztížení až znemožnění ochrany památkového fondu. V některých aspektech by přijetí takto koncipovaného zákona znamenalo až fatální paralýzu účinnosti státní památkové péče. Stalo by se tak zejména zamýšleným drastickým snížením počtu chráněných kulturních památek a omezením odborné péče o památkově chráněná území. O tom i dalším více v konkrétních připomínkách.

Zákon č. 20/1987 Sb. po řadě novelizací jistě není ideální a potřeboval by některé změny, z nichž níže uvádíme alespoň tři nejpodstatnější. Přesto i ve stávající podobě, pokud by zejména samotné orgány památkové péče dbaly o jeho dodržování, může nadále fungovat, a to rozhodně lépe než zákon nový, založený na dotyčném věcném záměru.

Nejvíce potřebné úpravy památkového zákona :

1. Zrušení nesmyslně komplikované, správními orgány stále častěji zneužívané dvoukolejnosti státní památkové péče /SPP/ a vytvoření jednoho památkového úřadu s rozhodovací pravomocí, zřízeného na strukturálním základě nynějšího Národního památkového ústavu /NPÚ/. Tak je tomu ve většině evropských zemí a nejnověji se tato úprava osvědčila i ve Slovenské republice. Optimální by samozřejmě bylo, kdyby tento památkový úřad měl postavení zvláštního stavebního úřadu.
2. Umožnění širší ochrany hmotného kulturního dědictví včetně nemovitostí, které nejsou prohlášenými kulturními památkami ani součástí památkově chráněných území, ale přesto vykazují zřejmé kulturněhistorické či krajinné hodnoty. Je třeba si uvědomit, že takových památkově nechráněných staveb, které si však zaslouží ochranu státu, je řádově desetinásobek oproti prohlášeným nemovitým kulturním památkám. V této souvislosti je též potřebné propojit památkový zákon s předpisy na ochranu životního prostředí, zejména v rámci ochrany krajinného rázu, jímž je mj. kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti (§ 12 zák. č. 114/1992 Sb.).
3. Zajištění práva veřejnosti /občanských sdružení/ na včasné informace a účast ve správních řízeních týkajících se zájmů ochrany památek, obdobně jako platí dle § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny pro environmentálně zaměřená občanská sdružení. To je ostatně i povinností státu dle článku 14 Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy a odborná veřejnost naplnění tohoto práva dlouhodobě požaduje.

Návrh věcného záměru zákona o nakládání s památkovým fondem nepřináší ani jedinou z uvedených nejpotřebnějších změn. Místo toho je v něm zanesena řada úprav, které by účinnost státní ochrany památkového fondu zcela zásadně degradovaly, a to až takovou měrou, že bezmála lze hovořit o likvidaci státní památkové péče v naší republice. Od počátku 90.let 20.století jde o kvalitativně nejhorší a nejnebezpečnější legislativní pokus jak ochranu tohoto veřejného zájmu okleštit. Jestliže je předkladatel veden tímto záměrem /a těžko lze předpokládat, že by si nebyl vědom svého počínání/, pak je jednoznačně vhodnější zachovat v platnosti stávající zákon i s jeho relativně ještě přijatelnými nedostatky.

Nyní konkrétně k některým částem návrhu :

Ad 1/ Název zákona a předmět zákonné ochrany

Samotný název zákona „o nakládání s památkovým fondem“ rozhodně neodpovídá významu veřejného zájmu, který má hájit. Připomíná cosi jako nakládání s něčím nežádoucím, např. s odpady. Jestliže je už třeba zavedený název zákona měnit, nechť se jmenuje „o ochraně památkového fondu“.

Matoucí je též pojem „památkový potenciál“, protože je vztažen jen na věci, které jsou předmětem dosud nevyřízených návrhů na prohlášení za kulturní památky. Památkovým potenciálem by měly být všechny věci, které si památkovou ochranu zasluhují, ačkoli dosud předmětem návrhů na prohlášení kulturními památkami nejsou. A takové věci by měly i za tohoto stavu dle nového zákona požívat určité památkové ochrany před zničením, znehodnocením apod.

Nelze souhlasit s tím, že předmět veřejného zájmu má být omezován „s ohledem na kvalitu a proporcionalitu památkového fondu /četnost zastoupení, mnohotvárnost a členění“. To by se pak památkou např. nemohla stát „obyčejná“ gotická boží muka, kterých je v té které lokalitě už více nebo klasicistní dům, kterých se také v okolí vyskytuje již několik podobných.

Rovněž nelze památkově hodnotné stavby odsuzovat k zániku jen proto, že nejsou ve stavebně dobrém „fyzickém“ stavu. Právě fyzicky zanedbané památky bývají často z kulturně historického hlediska nejvzácnější a přednostně zasluhující státní ochranu. V podstatě každou, sebevíce poškozenou stavbu lze citlivě obnovit, a v tom právě spočívá hlavní smysl a účel památkové péče.

Zavedení nového pojmu „památka místního významu“ by mohlo mít smysl jen v případě, že by se na takovou památku vztahovaly podmínky ochrany dle zákona. Jinak půjde jen o prázdný, bezobsažný a pro veřejnost matoucí pojem.

Také „památka s mezinárodním statusem“ je velmi sporným novým pojmem bez náležitého věcného obsahu. Snad má jít o památky evidované v Seznamu přírodního a kulturního dědictví UNESCO. To ovšem není třeba nově specifikovat. Pokud ano, musely by být v zákoně stanoveny také zvláštní, a to přísnější podmínky ochrany, které však návrh neobsahuje. V dotyčném návrhu je dále naopak obsažen podivný instrument, tzv. Rada světové památky, který spíše povede k omezení odborné ochrany světové památky oproti ostatním.

Ad 2/ Památkový fond a jeho součásti

Neshledáváme důvod, proč by památkou nemohlo být dílo žijícího autora. Tím by byly mimo jiné z ochrany vyloučeny četné pozdně funkcionalistické a pozdější stavby či jiné artefakty, které jsou obecně vnímány jako součást kulturního dědictví.

Při posuzování věci hodné prohlášení kulturní památkou dále odmítáme kritérium „četnosti“, o čemž jsme se zmínili už výše. Také „vycházení ... ze současných trendů a vědeckého chápání názorového vývoje společnosti“ patří spíše do slovníku bolševických kulturtrégrů než do více než stoletého a úctyhodného vývoje naší památkové péče. I kdybychom odhlédli od neblahých historických konotací,

jde o naprosto bezobsažnou a věcně neuchopitelnou frázi, která by se ve věcném záměru vůbec neměla vyskytnout.

Ad 2.5/ O tzv. památkách místního významu jsme se zmínili výše. Pokud nebudou nějakým způsobem institucionálně chráněny, nemá smysl tento pojem nově zavádět. Běžný občan by jen těžko chápal, proč se takovou „památkou“ nezabývá NPÚ či orgán SPP atd. Určitý smysl by to mohlo mít pouze tehdy, jestliže by obec byla ze zákona povinna stanovit nějaké obecně závazné podmínky ochrany.

Ad 2.6/ I o „památkách s mezinárodním statutem“ jsme se výše zmínili. K tomu podotýkáme, že mezinárodní závazky ČR zavedení tohoto pojmu nevyžadují. Zavedení tohoto pojmu bychom uvítali, kdyby to přineslo přísnější podmínky ochrany, nikoli jejich omezení, jak vyplývá z dalších předpokladů věcného záměru.

Ad 3/ Vymezení součástí památkového fondu

Ad 3.1.1/ Zásadně nesouhlasíme se záměrem, aby se řízení o prohlášení památek zahajovalo jen ex offo. Úřady a často ani památkové ústavy obvykle nemají vůli ani čas zpracovávat kvalifikované návrhy na prohlášení věcí za kulturní památky. Tím méně Ministerstvo kultury. To činí převážně zainteresovaní a vzdělaní občané a je to dnes téměř jediná možnost, jak se mohou ochrany kulturního dědictví aktivně zúčastnit. Odebrat jim i tuto příležitost by znamenalo dokonalé odtržení veřejnosti od dotyčného veřejného zájmu, což je v přímém protikladu s dlouhodobě oficiálně proklamovanými postuláty všech vedoucích činitelů SPP. Musí být naopak zachována současná úprava této věci, respektive lépe kodifikována: Jakmile kdokoli podá návrh na prohlášení věci kulturní památkou, ministerstvo kultury s tím bezodkladně seznámí vlastníka a od té chvíle tato věc až do pravomocného ukončení správního řízení požívá ochrany jako kulturní památka. To je sice i dnes platný, ale Ministerstvem kultury opomíjený instrument záchrany akutně ohroženého kulturního dědictví. Proto by bylo třeba zákonem stanovit přesnou lhůtu, do kdy musí MK s podáním návrhu vlastníka obeznámit. Přednostně je třeba vnímat situaci akutního ohrožení dotyčné věci, a pokud to navrhovatel zdůrazní, okamžitě jednat dle principu předběžné opatrnosti. Jedině tak lze velmi často zachránit mnoho aktuálně ohrožených historicky cenných objektů a zabránit nevratným kulturně historickým škodám. Lhůta povinného seznámení vlastníka s návrhem by měla být co nejkratší, přiměřeně do tří dnů od obdržení návrhu.

Ad 3.1.2/ Zde žádáme o přednostní pozornost uvedené námitce !!!

Návrh věcného záměru v tomto odstavci předpokládá zrušení platnosti všech doposud provedených správních aktů, kterými byly veškeré kulturní památky zapsány do Státního seznamu kulturních památek. Zároveň se zde předpokládá provedení nového správního řízení o všech těchto věcech, které bude limitováno přechodným obdobím deseti let. Pokud se v tomto období statut kulturní památky pravomocně nepotvrdí, zbylé věci již nebudou kulturními památkami. Zdá se, že především toto je hlavním důvodem předložení dotyčného věcného záměru ! Tj. aby byl radikálně snížen počet státem chráněných památek a státní památková péče i veřejnost byla odstavena od ochrany pro republiku jednoho z nejdůležitějších veřejných zájmů, kterým je ochrana hmotného kulturního dědictví. Jedná se o promyšleně zákeřný záměr založený na následujícím kalkulu:

Ministerstvo kultury z dlouhodobé praxe prokazatelně není schopno v navržené lhůtě deseti let znovu prohlásit památkami všechny doposud evidované. Jen nemovitých kulturních památek je přibližně 41 tisíc. To by předpokládalo nově prohlásit více než 15 nemovitých kulturních památek každý pracovní den. K tomu je třeba připočítat odvolací řízení v přibližně třech čtvrtinách případů plus další řízení o nově navrhovaných památkách. Předkladatel si musí být vědom toho, že tak rozsáhlou agendu MK zdaleka není schopno zvládnout a zjevně počítá s tím, že stihne nově „zapsat“ jen zlomek stávajících kulturních památek, přičemž pak „s politováním“ oznámí, že z objektivních příčin MK nemohlo svůj závazek splnit. O prohlášení nově navržených kulturních památek v takové situaci pak už bude sotva možné uvažovat.

Cílem tohoto záměru evidentně je zbavit se převážné či podstatné části kulturních památek a ponechat je bez další státní ochrany. To je samozřejmě v přímém rozporu s veřejným zájmem na ochraně kulturního dědictví. Bylo by tak zmařeno úsilí několika generací poctivých památkářů a nevratně poškozeno historické dědictví našeho státu i Evropy. Tento návrh lze pokládat za pokus o zločin tak obrovského rozsahu a s takovými důsledky, že by proti němu byla veškerá úhrnná hospodářská kriminalita po r. 1989 pouhou lapálií. I budoucí ekonomické důsledky po ztrátě turistické přitažlivosti země by byly nedozírné.

Přitom problémy s právní nedostatečností způsobu prohlášení části současných kulturních památek lze vyřešit jednoduchou novelou památkového zákona, která by obsahovala jedinou větu s konstatací, že kulturními památkami jsou všechny věci zapsané v současném seznamu kulturních památek. Na tuto nutnost ministerstvo upozorňujeme již řadu let. I bývalý náměstek ministra Zdeněk Novák takovou jednoduchou úpravu připouštěl, doposud však nebyla provedena. A přetrvávající problém je nyní úkladně zneužit předkladatelem nového zákona. **S navrženým „řešením“ zásadně nesouhlasíme !!!**

Ad 3.1.4/ Odmítáme možnost rušení prohlášení věci kulturní památkou z důvodu jiného veřejného zájmu. Tento instrument by byl často zneužíván. Kulturní památka už ze své podstaty ani nemůže překážet nějakému jinému veřejnému zájmu. A pokud snad výjimečně ano, má jí býti dána přednost, už pro její stáří a nenahraditelnost.

Ad 3.3/ Nesouhlasíme s paušálním záměrem stanovení „mírnějšího, resp. volnějšího režimu“ v památkových zónách než v památkových rezervacích. Podmínky ochrany je třeba stanovovat individuálně dle hodnot té které lokality. Tuto povinnost vyplývající ze současného platného zákona ministerstvo kultury roky porušovalo a mnoho desítek památkových zón vyhlásilo zcela bez podmínek ochrany nebo s podmínkami naprosto vágními či nezávaznými. Tento nedostatek je tedy třeba naopak napravit, aby památkové zóny vůbec měly praktický smysl.

Ad 4/ Evidence památkového fondu

Není zřejmé, proč má být vedení seznamu kulturních památek odňato NPÚ a touto záležitostí pověřeno Ministerstvo kultury. Pro MK by to znamenalo značný nárůst agendy. Lze se domnívat, že tento zamýšlený přesun souvisí s výše uvedeným záměrem radikálně omezit počet chráněných památek, případně oslabit působnost NPÚ.

Ad 5/ Manipulace s památkovým fondem

Ad 5.1.3/ Nelze souhlasit s navrženou úpravou, kdy by přemístění movité kulturní památky podléhalo pouze ohlašovacímu režimu, a to navíc jen v případě trvalého přemístění z místa veřejně přístupného na místo veřejně nepřístupné. V novém zákoně je naopak třeba zajistit vazbu nejen movité památky, ale i veškerého inventáře nemovitých památek k místu svého původu nebo dlouhodobého historického umístění. Např. významnou sochu či obraz přece nelze bez náležitého posouzení a odborného rozhodnutí odstranit z kostela anebo příkladně cenný nábytkový soubor, který patřil nějakému šlechtickému rodu v jeho sídle, nelze beze všeho přemístit úplně jinam. Navržená úprava zákona otevírá cestu k rozchvácení českého movitého památkového fondu, který je v evropském měřítku díky řadě příznivých historických okolností doposud ojedinele zachovalý.

Ad 7/ Uchování a ochrana památkového fondu

Ad 7.1.1/ Nově koncipovaná „Rada světové památky“ nemá v kontextu závazných mezinárodních dokumentů žádné opodstatnění. Česká republika má dostatečné právní instrumenty jak chránit i památky s mezinárodním statutem. Stačilo by dodržovat současný památkový zákon a mezinárodní úmluvy. Tzv. rada světové památky by byla jakýmsi novým orgánem, nekonsistentním se současným systémem SPP. Zvláště nebezpečné a znepokojivé je to, že by členy takové rady měli být mj. „právníkové a fyzické osoby

s podnikatelskou činností“. Z jakého důvodu ? Snad proto, aby nejprotřeplejší podnikatelé parazitující na turistickém ruchu památkářům objasnili jak chránit světovou památku ? Důležitým úkolem památkové péče současnosti je pravý opak takového záměru – bránit masivnímu komerčnímu zneužívání památkového fondu. V návrhu koncipovaná „rada světové památky“ je nejen zbytečná, ale navíc i potenciálně škodlivá.

Ad 7.1.2/ Zde opět žádáme o zvláště bedlivou pozornost k uvedeně námitce !!!

Tzv. plány ochrany památkových rezervací a zón u důvěřivého občana vzbuzují falešný dojem, že má jít o nástroj k zajištění kvalitnějšího způsobu památkové ochrany nějakého cenného území. Skutečností se bohužel stává pravý opak. Jde o záměrný podvod, založený na tom, že plány ochrany nemají upozorňovat na věci, které je třeba přednostně chránit, ale na to, čím se SPP již nemá vůbec zabývat. V ministerstvem předloženém návrhu mají plány ochrany posloužit k omezení památkové ochrany doposud plošně chráněných památkových rezervací a zón. Tyto plány ochrany mají vytvářet krajské úřady, a to bez povinné součinnosti s památkovými ústavy. V plánech má být stanoveno, čím se mají orgány SPP vůbec v těchto územích zabývat, v jakých případech se mohou či nemusí tázat odborné organizace SPP atd. Takováto účelová úprava by zakládala naprostou libovůli prvoinstančních správních orgánů, které povětšinou jsou, jak je už dostatečně známo, jen vykonavateli komerčních či klientelistických zájmů samospráv, téměř vždy zcela protikladných k veřejnému zájmu ochrany památek. Doposud prohlášená památkově chráněná území by tak ztratila reálný smysl své existence. Odkazy na mezinárodní smlouvy či úmluvy jsou nepatřičné a pokrytecké. Veškeré příslušné závazné nadnárodní dokumenty upozorňují na povinnost našeho státu chránit kulturní dědictví, což je v přímém protikladu s touto navrženou změnou zákona, která nepokrytě usnadňuje poškozování veřejného zájmu.

Ad 7.1.3/ Úmysl vyjmout z potenciálních archeologických lokalit území, kde se pravděpodobně nemohou vyskytovat archeologické nálezy, je velmi sporné. To bez archeologického průzkumu předem nelze objektivně posoudit. Z dosavadních zkušeností je známo, že na celém území republiky se vyskytují cenné archeologické nálezy, jejichž hodnota je nesouměřitelná s momentálními komerčními záměry. Ani povrchové doly nejsou prosty možných vědecky významných nálezů, v tomto případě paleontologických. Vytváření plánů území s archeologickými nálezy je v podstatě nadbytečným nesmyslem.

Ad 7.3.1/ Uvedený pokus o vysvětlení, kterým ustanovením správního řádu se mají řídit orgány SPP, je nejasný a zmatečný. Z logiky správního rozhodování i ze zájmů památkové péče vyplývá, že řízení vedené orgánem SPP a rozhodnutí má být samostatné dle § 67 a následujících správního řádu. Takto tento problém, zejména u nejčastějších řízení dle § 14 současného zákona, pojímá i komentovaný výklad památkového zákona od M.Zídka a J.Klusoně z r. 2005. Obecně by bylo nežádoucí, aby o odborných otázkách památkové péče rozhodoval stavební úřad, který k tomu nedisponuje náležitými znalostmi, ba dokonce nemá k dispozici ani vyjádření organizace SPP.

Ad 7.3.2/ Absolutně nelze souhlasit s tím, že „Písemné vyjádření odborné organizace bude povinným podkladem pouze pro posuzování nejzávažnějších zamýšlených zásahů na kulturních památkách ...“ Kdo bude posuzovat závažnost zásahů do památek? Správní orgán obce, který odborné problematice ochrany památek /například v Č.Krumlově, ve světové památce UNESCO/ vůbec nerozumí? Který je jen poslušným nástrojem vůči památkám vysloveně nepřátelské samosprávy ? To by bylo fatální katastrofou. Minimálně musí být zachován současný právní stav. Navrhované potlačení kompetencí NPÚ by umožnilo zcela svévolné rozhodování úředníků samosprávy, které by vyústilo v nekontrolovatelné ničení kulturních hodnot směřující k likvidaci dochovaného historického charakteru našich měst a obcí.

Ani dnes není vyjádření tzv. odborné organizace pro orgán památkové péče výslovně závazné. Nicméně jde o povinný podklad pro rozhodnutí, s nímž se správní orgán musí přesvědčivě vyrovnat. To je obecně známý princip správního řízení v památkových záležitostech. Pokládáme však za nebezpečné, když předkladatel věcného záměru nového památkového zákona pokládá za důležité zdůraznit, že vyjádření NPÚ nebude pro orgán SPP závazné a bude mít tudíž stejnou váhu jako případné námitky

souseda Josefa Vopičky ohledně výběhu pro slepice. Až takto je dle předlohy de facto ponížena odborná instituce státní památkové péče a spolu s ní i odborná občanská sdružení, která se ochraně veřejného zájmu věnují bezplatně a většinou s mnohem vyšší znalostí než úředníci disponující kulatým razítkem.

Ad 7.3.3/ Naprosto nepřijatelný je předpoklad, že již k žádosti o závazné stanovisko bude předložen výsledek restaurátorského průzkumu. Požadavek provedení restaurátorského průzkumu je obvykle potřebný a oprávněný, ale musí se řídit kvalifikovaným zadáním a přesnými pravidly dle požadavků památkové péče. Svévolně provedený průzkum jakoukoli osobou by velmi často vedl ke zničení nebo závažnému poškození předmětu, který má být restaurován.

Ad 7.3.4/ Nelze připustit, aby byl opuštěn princip povinného vyžadování písemného vyjádření odborné organizace SPP a omezovat jej jen k nejzávažnějším zásahům v MPR, jak předpokládá napadený návrh. Již jsme uvedli, že prvoinstanční orgán není zpravidla schopen posoudit, co je pro ochranu památkově chráněného území podstatné více či méně. Takové posouzení vyžaduje alespoň minimální úroveň odbornosti a nezávislosti, kterou bohužel prvoinstanční orgány SPP zpravidla nedisponují. I zde se navíc promítá zhoubný důsledek negativního vymezení tzv. plánů ochrany, tedy toho, čím se NPÚ nadále vůbec nemá zabývat.

Ad 7.3.5/ K zamýšlenému omezení památkové ochrany v památkových zónách platí tytéž naše námítky jako u památkových rezervací. Nutno však zopakovat, že je nezbytné namísto plánů ochrany stanovit pro každou památkovou zónu jasné a závazné podmínky ochrany.

Ad 8/ Ochranná a nápravná opatření

Ad 8.4/ Navržené řešení sousedského problému, kdy vyvlastnítelem sousedního domu bude vlastník ohrožené památky, je podle našeho názoru protiprávní a pravděpodobně i protiústavní. Takové opatření by bylo mohovitými či vlivnými vlastníky snadno zneužitelné k uzurpaci sousedních nemovitostí.

Ad 13/ Orgánní struktura

Jak jsme uvedli na 1.straně, nejnaléhavěji česká památková péče potřebuje zrušení nesmyslné dvoukolejnosti a vytvoření státního památkového úřadu s rozhodovací pravomocí, zcela nezávislého na současném konceptu státní správy v přenesené působnosti obcí a krajů. Pro udržování stávajícího systému neexistuje snad žádný rozumný důvod. Oddělení odborného vyjádření od rozhodnutí je konstruktem zbytečně komplikovaným, zdoluhavým, netransparentním, pro občany nepochopitelným, drahým, ale hlavně - velmi špatně fungujícím. Dvojitým posuzováním se jen dublují ústupky a kompromisy v neprospěch ochrany kulturních hodnot, obě složky jedna na druhou svalují odpovědnost za špatnou práci a nejhorší důsledky přináší závislost výkonných orgánů na samosprávě. Je to právě politická vrchnost samospráv, která v praxi vybírá úředníky orgánů s přenesenou působností, ač navenek proklamuje pravý opak. A zpravidla jí vyhovují takové osoby, které památkám rozumí jen minimálně anebo vůbec. Nejdůležitějším kvalifikačním předpokladem pro takové „památkáře“ se stává slepé plnění požadavků vedoucích představitelů obcí, které jsou obvykle motivované vším možným včetně klientelismu a korupce, jen ne ochranou dotyčného veřejného zájmu. Pokud se do „výkonného“ orgánu někdy přece jen dostane erudovaný a poctivý památkář, dlouho tam zpravidla nesetrvá, neboť se záhy stává nepohodlným.

Ani před nešťastnou radikální reformou státní správy dvoukolejná SPP dobře nefungovala, ale orgán SPP byl alespoň formálně nezávislý na lokální politické garnituře. Nynější situace je zoufalá a vyžaduje zásadní změnu systému památkové péče. K ní už před několika lety přistoupila i Slovenská republika, která měla totožný systém orgánu a organizace SPP. Dvoukolejnost je účelový totalitní mastodont vytvořený ke kontrole památkové péče někdejší komunistickou mocí. A je tedy velmi podivné, že tento mocenský nástroj určený k omezování odbornosti a podřizování památkové péče opačným zájmům stále

vyhovuje i nynějšímu předkladateli věcného záměru nového zákona, bezmála už dvacet let po zhroutilí totalitního režimu.

Ad 13.1/ Postavení Památkové inspekce jako orgánu podřízeného Ministerstvu kultury by přineslo ztrátu relativní samostatnosti a nezávislosti této kontrolní složky, kterou je naopak třeba akcentovat. Oproti navrhované změně je nezbytné zachování její prioritní působnosti směřující dovnitř systému, tj. k nápravě špatné činnosti orgánů památkové péče včetně rozšíření i na příslušný odbor ministerstva. Právě selhávání těchto orgánů je hlavní příčinou žalostného stavu celého oboru.

Jistě by bylo prospěšné podstatné posílení personálního obsazení Památkové inspekce a její vybavení náležitými pravomocemi. Její výstupy by již neměly mít formu pouhého doporučení ale závazného vymahatelného rozhodnutí vůči chybujícím orgánům SPP. Opravné prostředky uplatněné Památkovou inspekcí by měly být též závazné pro stavební úřady.

Ad 22/ Soulad navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami a závazky ...

Vyjmenované a charakterizované mezinárodní dokumenty vesměs směřují k účinné ochraně kulturního dědictví. Vyvozovat soulad s nimi u některých v tomto věcném záměru zákona nově zaváděných instrumentů, jako jsou „Plány ochrany památkových rezervací a zón“ či „Rada světové památky“, je pouhou demagogií. Nejenže je nelze z mezinárodních závazků vyvodit, ale naopak v navržené podobě budou s těmito závazky a tím i s mezinárodním právem v rozporu. Směřují totiž ke zcela protichůdnému cíli – k oslabení státní ochrany hmotného kulturního dědictví. To je ovšem základní vadou v podstatě celého tohoto návrhu věcného záměru zákona, který je podle našeho názoru z tohoto důvodu zcela nepřijatelný.

Z předloženého návrhu věcného záměru nového památkového zákona lze vyvodit pouze dvě možnosti, co se týče příčin jeho vzniku :

1. Zpracovatel, respektive předkladatel návrhu vůbec nezná právní ani praktickou problematiku památkové péče. V dobré víře navrhuje úpravu, o níž je přesvědčen, že veřejnému zájmu prospěje a ve své naivitě si neuvědomuje, že jeho ochranu naopak degraduje a likviduje. To se nám však nezdá příliš pravděpodobnou možností. Takové nedopatření by snad samotní odborní pracovníci MK včas odhalili.
2. Autor si je dobře vědom, jak špatně současný systém SPP funguje, ale je mu to málo. Proto hodlá tuto nedostatečnost přivést až k úplné impotenci. Nejedná v dobré, nýbrž ve špatné, respektive zločinné víře, že se mu to podaří. Tato možnost se nám bohužel jeví jako reálnější.

Vážený pane ministře,

očekáváme, že se s našimi připomínkami v nejbližší možné době vyrovnáte písemnou formou a budete nás informovat také o dalším postupu přípravy nového památkového zákona.

S pozdravem
za Památkářskou obec českokrumlovskou
PhDr. Zbyněk Dočkal, starosta obce.

Poznámka:

Tyto připomínky budou volně šířeny zainteresované veřejnosti, eventuelně i ve sdělovacích prostředcích.